

Significativa reguitnada

PERE ORTÍS

El ministre d'Economia del centre va clavar severa reguitnada en referir-se oficialment al nou pacte fiscal que cerca el govern català. Res de més lògic i tradicional, de secular, d'ancestral. Hi ha polític d'aquí que comenta: «menyspreu», «falconada als catalans amb els peatges, al precís moment», etc., etc. No n'aprendrem mai. No pot ser, ni serà, altrament que així.

Fa pena que els catalans siguem tan cànids i ens agradi tant de jugar a cou-dinar amb els de Madrid. Es veu que hem desenvolupat una passió col·lectiva per perdre el temps discutint si aquells d'allà són llebrers o són perdiguers. El subconscient històric de lligats pel melic al centre peninsular actua avui com mai en nosaltres i encara ens fa creure que n'hem de dependre. I, enmig dels greus problemes que ens ofeguen, fugim de nosaltres mateixos i anem a parar la mà on rebrem flingantada aplicada amb ganes i en descàrrega de l'odi al país, a la llengua i a la identitat que els fan nosa absoluta i de segles que volen suprimir. Ho hem de revisar seriosament, els catalans, això; ens ho hem de fer mirar pels nostres facultatius més experts i més amics de casa.

Mirat de fora estant, fem l'efecte d'un poble vexat, degradat, que ha per-

dut el nord i no sap on va. Que es deixa portar de remolc per un altre, alienat per un altre, que l'utilitza com a rebost, com a plataforma de proveïment, i que no el vol deixar anar precisament perquè el necessita per a omplir l'estómac i perquè li aporta guanys que de cap manera no vol perdre. Sense que li dediqui un borrall d'amor. I sí de menyspreu, ara sí, molt de menyspreu.

No ens cal fugir de nosaltres mateixos. No ens cal fugir de casa. Ha arribat el temps que als de Madrid cal dir-los: Bon vent i barca nova! Adéu-siau.

Senyor meu, si som rics i no ho sabem. Disposem de grans talents en tot ordre de disciplines i no els aprofitem a benefici propi. La solució als nostres mals, cívics, polítics i socials rau dintre casa nostra mateix. No anem a cercar-ne la solució a fora. Diu el president Mas que només amb una fracció del que a Madrid ens prenen, ja no tindriem dèficit. Expressió que alludeix fermament a la solada de béns i de recursos amb què compta Catalunya. Ho diu la nostra Cambra de Comerç, que podríem ser rics, els nostres economistes, els nostres consellers i els nostre financers i tecnòcrates. Situats a casa nostra, amos i senyors de nosaltres mateixos i plens administradors de

la nostra hisenda, ens en sortiríem —i això és el que no volen que es produeixi des de fora.

Per tant, res de pactes fiscals, res de federacions, res de parar la mà a Madrid; són crosses humiliants de les quals no traurem mai res de bo. Nosaltres mateixos, i endavant.

Ara em ve a la memòria aquell pòrtic de Vasconcelos que tinc escrit a la llinda de la meua novel·la *La pell de la iguana*. Catalunya és un captaire que demana almoïna sobre un ase d'or. En un lloc o altre he dit que un dels grans avantatges de la unitat és que als catalans ens converteix en captaires que han d'anar a pidolar els seus drets humans a Madrid.

N'hi ha ben prou. Per dignitat nostra. Diu que amb la independència ens estavellarem contra la paret. Doncs benvingut sigui l'estavellament de nassos. Després ja mirarem de remoure la paret. I de solucionar els nassos. Que val més viure pobres i alegrets, que de genolls davant qui no t'estima i a remolc seu.

La nostra plena sobirania és d'una obvietat que trona, avui. I ho ha estat sempre. És el nord, és la fita, ha de ser l'esforç suprem dels catalans ara, aquí. I no hi ha més solució. ◆

Actituds davant la llengua

PERE ORTÍS

La violència persecutòria exercida pel poder central durant cinc segles contra la llengua catalana ha imprès caràcter en l'ànim de molts catalans. Cal recordar que, ja en temps dels Reis Catòlics, en algun confessorari de la basílica de Montserrat s'hi sentia el rebuf sacramental *¡Hábleme usted en*

cristiano!, cosa que potser s'esdevenia quan un tal Cisneros presidia l'abadia de Montserrat, a l'engir d'aquelles dates. I aquests caràcters impresos en els catalans respecte a la seva dissortada llengua han revestit les formes més sorprenents de la pífia identitària, des de la indiferència més freda per l'existència

de la pròpia parla fins al seu menyspreu explícit i a l'odi acabat contra ella.

En aquest aspecte de l'odi —clara dimensió de l'autoodi de què parlen alguns autors—, el poble català ha estat ben singular i qui sap si únic al planeta, com he dit alguna altra vegada. Aneu pel món i no trobareu un poble que prac-